

การศึกษาการผลิตเอทานอลแบบกะจากน้ำคั้นลำต้นข้าวฟ่างหวานที่มีน้ำตาลเริ่มต้น 24 องศาบริกซ์ ที่อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส โดย *Saccharomyces cerevisiae* NP01 พบว่า ได้ความเข้มข้นของเอทานอล (P) 99.85 ± 0.95 กรัมต่อลิตร อัตราผลผลิต (Q_p) 3.57 ± 0.13 กรัมต่อลิตรต่อชั่วโมง และผลได้ (Y_{ps}) 0.43 กรัมเอทานอลต่อกรัมน้ำตาลที่ใช้ สำหรับการหมักเอทานอลจากน้ำคั้นลำต้นข้าวฟ่างหวานแบบกะซ้ำพบว่า สามารถหมักได้อย่างน้อย 8 กะต่อเนื่องกันโดยการผลิตเอทานอลไม่ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ และพบว่าการหมักแบบกะซ้ำที่เติมน้ำหมักออกและเติมน้ำหมักใหม่ 75 เปอร์เซ็นต์ของปริมาตรทำงาน ให้ประสิทธิภาพการผลิตเอทานอลสูงกว่าการหมักแบบกะซ้ำที่เติมน้ำหมักออกและเติมน้ำหมักใหม่ 50 เปอร์เซ็นต์ของปริมาตรทำงาน คือได้ P เฉลี่ยของทั้ง 8 กะ 92.32 ± 9.38 กรัมต่อลิตร Q_p เฉลี่ย 1.20 ± 0.43 กรัมต่อลิตรต่อชั่วโมง และ Y_{ps} 0.49 กรัมเอทานอลต่อกรัมน้ำตาลที่ใช้ การหมักเอทานอลจากน้ำคั้นลำต้นข้าวฟ่างหวานแบบต่อเนื่องพบว่า อัตราการเจือจางที่เหมาะสมของการป้อนน้ำหมักเข้าสู่ระบบคือ 0.022 ต่อชั่วโมง โดยที่สภาวะนี้ได้ P 66.89 ± 3.65 กรัมต่อลิตร Q_p 1.34 ± 0.13 กรัมต่อลิตรต่อชั่วโมง และ Y_{ps} 0.53 กรัมเอทานอลต่อกรัมน้ำตาลที่ใช้

When batch ethanol fermentation from sweet sorghum stem juice containing total sugar of 24 °Brix at 30°C by *Saccharomyces cerevisiae* NP01 was studied, ethanol concentration (P), productivity (Q_p) and yield (Y_{ps}) were $99.85 \pm 0.95 \text{ g l}^{-1}$, $3.57 \pm 0.13 \text{ g l}^{-1} \text{ h}^{-1}$ and $0.43 \text{ g ethanol g sugar utilized}^{-1}$, respectively. In repeated batch ethanol fermentation, the yeasts could be used at least 8 successive batches without a significant decrease in ethanol production. The repeated batch fermentation with feeding in and out at 75% of working volume gave higher ethanol production efficiencies than that with feeding in and out at 50%. The average P, Q_p and Y_{ps} of the 8 successive repeated-batch fermentation with feeding in and out at 75% were $92.32 \pm 9.38 \text{ g l}^{-1}$, $1.20 \pm 0.43 \text{ g l}^{-1} \text{ h}^{-1}$ and $0.49 \text{ g ethanol g sugar utilized}^{-1}$, respectively. When continuous ethanol fermentation from sweet sorghum juice was studied, the results showed that optimum dilution rate was 0.022 h^{-1} . Under this condition, P, Q_p and Y_{ps} were $66.89 \pm 3.65 \text{ g l}^{-1}$, $1.34 \pm 0.13 \text{ g l}^{-1} \text{ h}^{-1}$ and $0.53 \text{ g ethanol g sugar utilized}^{-1}$, respectively.